

انگل شناسی برای پرستاران

مؤلفین :

دکتر حبیب وزینی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

دکتر مجید پیرستار

عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس

انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

۱۳۹۳

سرشناسه	: وزینی، حسین، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: انگل‌شناسی برای پرستاران / مولفین حسین وزین، مجید پیرستانی.
مشخصات نشر	: همدان: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۳۱۵ص: مصور، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰۲۸-۳۳-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان دیگر: انگل‌شناسی برای پرستاران (مطابق با سرفصل وزارت بهداشت).
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
یادداشت	: نمایه.
توان	: انگل‌شناسی برای پرستاران (مطابق با سرفصل وزارت بهداشت).
موضوع	: انگل‌شناسی پزشکی
موضوع	: یک رشته‌شناسی پزشکی
موضوع	: کرم‌شناسی پزشکی
شناسه افزوده	: پیرستانی، مجید
شناسه افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان
رده بندی کنگره	: ۶۱۰/۲۵۱/۳۸۰/۱۳۹۳
رده بندی دیویی	: ۶۱۰/۳۸۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۷۸۹۶۴۱۰۲۸۳۳۷۹

انگل شناسی برای پرستاران

مولفان: دکتر حسین وزینی، دکتر مجید پیرستانی

ویراستار ادبی: پریا نعمتی فرد

ناشر: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

طرح روی جلد: دکتر حسین اردلانی

سال انتشار: ۱۳۹۳

نوبت چاپ: اول

چاپخانه: تندیس

ناظر چاپ: ساسان مرشدزادگان

شمارگان: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۷۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰۲۸-۳۳-۸

حق چاپ و انتشار برای دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان محفوظ است

نشانی: همدان، بلوار امام خمینی (ره)، بلوار پروفیسور موسیوند، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

تلفن: ۰۸۱ - ۳۴۴۹۴۱۵۱

پیشگفتار

با وجود مطالعات و اقدامات زیادی که در مورد بیماری های انگلی و مبارزه با آنها در جهان صورت گرفته است، هنوز هم عفونتهای انگلی از مسائل مهم پزشکی و دامپزشکی در اکثر کشورها به ویژه کشورهای در حال توسعه یافته و در حال توسعه محسوب می شوند. از آنجایی که در عصر تکنولوژی و سر می بریم، مسافرتهاى سریع و آسان مردم به نقاط مختلف جهان باعث انتشار عوامل بیماری زای انگلی از مناطق آلوده به مناطق پاک می شود. کتاب حاضر جهت مطالعه دانشجویان رشته پرستاری تدوین شده است. این کتاب به گونه ای تدوین گردیده است تا سرفصل های وزارت بهداشت درمان را پوشش داده و منبع مناسبی جهت مطالعه پرستاران گرامی باشد. سعی شده است تا در کنار آموزش این مجموعه از مراجع گوناگون و به روز انگل شناسی استفاده شود. فراگیری جامع و گسترده این کتاب در انگل شناسی (تک یاخته و کرم شناسی) در انجام هرچه بهتر فعالیتهای بالینی و درمانی پرستاران بهرانش در مجموعه های مختلف بهداشتی و درمانی به عنوان بخش مهمی از بیماری های عفونی و اهلست ویژه ای برخوردار است. در این کتاب راه های انتقال، خصوصیات ریخت شناسی، کنترل و درمان و ... بیماری های انگلی به صورت کامل و مبسوط متناسب با این رشته شرح داده شده است. امید است تا این کتاب بتواند در جهت ارتقای سطح علمی پرستاران جامعه، این قشر زحمت کش قدمی بردارد. مثل هر کار انسانی دیگر، این مجموعه نیز خالی از اشکال نمی باشد، مولفان این کتاب احساس می شوند تا اگر دیده گان تیزبین و وجود پر از احساس مسولیت شما با انعکاسی خطاب به ما بینند راهنمای این جانبان در چاپ های بعدی این مجموعه باشند.

دکتر حسین وزینی

دکتر مجید پیرستانی

قدمت علم انگل‌شناسی در چهارچوب و معنی امروزی آن به قرن نوزدهم یعنی به کمتر از ۲۰۰ سال قبل برمی‌گردد. بیماریهای انگلی از جمله بیماریهای شایع دنیا به خصوص در کشورهای در حال توسعه است که هر ساله با به خطر انداختن سلامتی انسان‌ها موجب ناتوانی و مرگ و میر میلیونی نفر می‌گردد و لیشمانیوزیس، شistosومیاژیس، تربانوزومیاژیس و غیره از جمله این بیماریها هستند. قرن بیست که فکر خلاق بشر در جستجوی راه‌حلی برای مبارزه و کنترل این بیماریها بوده در این راه تا هر چند که به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته اما به دلایلی مثل دگرگونی محیط زیست، تحولات بیولوژیکی درونی عوامل بیماریزا و تغییرات جوی و در کنار آنها، رشد سریع جمعیت موجب گردید تا این موجودات به شکل دیگری تغییر یافته و یا به شکل مقاوم و یا گونه جدیدی که تا به حال مشاهده نشده است ظهور نمایند.

فهرست مطالب

۱	کلیات
۱	انگل و زندگی انگلی
۳	اصطلاحات مربوط به رابطه انگل و میزبان
۵	انواع عفونت ها ایجاد شده توسط انگل ها
۵	روشهای نامباری انگل ها
۵	انتشار جغرافیایی انگل
۶	راههای انتقال انگلها به میزبان
۷	چرخه ی زندگی انگلها
۷	انگلها و بیماران دچار نقص سیستم ایمنی
۸	طبقه بندی انگلها
۸	طبقه بندی تک یاخته ها
۹	طبقه بندی کرم ها
۱۱	تک یاخته شناسی
۱۱	ریخت شناسی تک یاختگان
۱۱	الف) ساختمان هسته
۱۱	ب) اندوپلاسم
۱۲	ج) اکتوپلاسم
۱۲	د) غشاء
۱۲	اعمال حیاتی در تک یاخته ها
۱۲	الف) حرکت
۱۳	ب) تغذیه
۱۳	ج) دفع

۱۴	(د) تنفس
۱۴	(ه) تکثیر و تولید مثل
۱۴	۱- غیر جنسی
۱۴	۲- جنسی
۱۵	(و) عملکرد عصبی
۱۵	انتشار و شیوع بیماری های انگلی در جهان
۱۷	تکثیر یافته های باکتری در لوله گوارش و حفرات
۱۷	آمیب ها
۱۷	طبقه بندی
۱۷	خصوصیات آمیب ها
۱۸	انتاموبا هیستولیتیکا
۱۸	ریخت شناسی
۲۰	چرخه ی زندگی
۲۱	سوش ها
۲۳	بیماری زائی
۲۴	علائم بالینی
۲۵	اسهال آمیبی
۲۵	آمیبیاز خارج روده ای
۲۶	آمیبیاز ریوی
۲۶	همه گیر شناسی
۲۷	پیشگیری و کنترل
۲۸	تشخیص آمیبیاز
۲۸	کلینیکی
۲۸	پاراکلینیکی
۲۸	درمان

۳۰	انگلهای غیر بیماری زا و کومنسال دستگاه گوارش انسان
۳۰	انتاموبا دیسپار
۳۰	انتاموبا هارتمانی
۳۰	انتاموبا کلی
۳۱	انتاموبا ریویوالیس
۳۲	انتاموبا ماکس نانا
۳۲	انتاموبا بوچل
۳۳	آمیبه‌های آزاد (فرماند طلب)
۳۳	نگلریا فاولری
۳۵	آکانتامبا
۳۶	تاژکداران زوده ای و حفرات بدن
۳۶	ژیاردیا لامبلیا
۳۶	طبقه بندی
۳۷	چرخه ی زندگی
۳۸	بیماری زایی
۳۸	علائم بالینی
۳۹	تشخیص
۳۹	همه گیرشناسی
۴۰	درمان
۴۰	پیشگیری و کنترل
۴۱	کیلوماستیکس مستیلی
۴۱	رتورتاموناس
۴۱	انتروموناس هومینیس
۴۲	دی انتاموبا فرازیلیس
۴۲	تریکوموناس تناکس

۴۲	تریکوموناس هومینیس
۴۳	تریکوموناس واژینالیس
۴۳	ریخت شناسی
۴۴	بیماری زایی و چرخه ی زندگی
۴۵	همه گیرشناسی
۴۶	درمان
۴۶	تشخیص
۴۶	پیشگیری
۴۷	بالاستیدیوم کلا
۴۷	ریخت شناسی
۴۷	چرخه ی زندگی
۴۹	بیماری زایی و علائم بالینی
۴۹	همه گیرشناسی
۴۹	تشخیص
۴۹	درمان
۵۰	پیشگیری
۵۰	توکسوپلاسما گوندی
۵۰	ریخت شناسی
۵۲	چرخه ی زندگی
۵۳	بیماری زایی
۵۵	تشخیص
۵۶	درمان
۵۶	کنترل و پیشگیری
۵۷	همه گیرشناسی
۵۷	کریپتوسپوریديوم پارووم

۵۷	سیکلو سپورا کایتفنسیس
۵۹	ایزوسپورا بلی
۵۹	سارکوسیستیس
۵۹	لیشمانیا
۶۱	خت ناسی
۶۲	چرخه ی زندگی
۶۳	لیشمانیوز جلدی
۶۳	لیشمانیا وپیکا
۶۳	لیشمانیا ماژور
۶۵	لیشمانیوز احشایی
۶۷	چرخه ی زندگی
۶۸	بیماری زایی
۶۹	لیشمانیا برازیلینسیس
۶۹	تشخیص
۷۰	درمان
۷۱	پیشگیری
۷۱	تریپانوزوما
۷۲	تریپانوزوم آفریقایی
۷۲	تریپانوزوما گامبینسه
۷۲	تریپانوزوما رودزیسنه
۷۳	چرخه ی زندگی
۷۳	تشخیص
۷۳	درمان
۷۴	پیشگیری و کنترل
۷۴	تریپانوزوما کروزی

۷۴	چرخه ی زندگی
۷۵	بیماری زایی
۷۵	تشخیص
۷۵	درمان
۷۶	مالاریا
۷۷	چرخه ی زندگی
۸۰	اشکال اختصاصی پلاسمودیوم ها در گلبولهای قرمز
۸۲	بیماری زایی
۸۲	علائم بالینی
۸۳	عوارض مالاریا
۸۴	عوارض ناشی از پلاسمودیوم سی روم
۸۵	مالاریای ریوی
۸۵	عوارض و نشانه های ناشی از پلاسمودیوم برزیلی
۸۶	عوارض و نشانه های ناشی از پلاسمودیوم مالاریه
۸۶	عوارض و نشانه های ناشی از پلاسمودیوم اواله
۸۶	مالاریای کودکان
۸۶	مالاریای مادرزادی
۸۷	ایمنی در مالاریا
۸۷	تشخیص
۸۸	درمان
۹۶	پیشگیری و کنترل
۹۶	همه گیرشناسی
۹۷	کرم شناسی
۹۷	کرمها
۹۸	نماتودها یا کرمهای لوله ای

۹۹	آسکاریس لومبریکوئیدس
۱۰۰	ریخت شناسی
۱۰۱	چرخه زندگی
۱۰۲	بیماری‌زایی و علائم بالینی
۱۰۳	همه گیرشناسی
۱۰۳	تشخیص
۱۰۳	درمان
۱۰۴	کنترل و پیشگیری
۱۰۴	لاروهای مهاجر
۱۰۴	لاروهای مهاجر احشایی (VLM)
۱۰۵	توکسوکارا کتی و کنیس
۱۰۸	لاروهای مهاجر پوستی (CLM)
۱۰۹	انتروبیوس ورمیکولاریس (کرمک) یا کرم سنجاسی
۱۰۹	شکل شناسی
۱۰۹	چرخه ی زندگی
۱۱۱	بیماری زائی و علائم بالینی
۱۱۲	تشخیص
۱۱۲	همه گیرشناسی
۱۱۱	درمان
۱۱۲	کنترل و پیشگیری
۱۱۳	تریکورس تریکوری
۱۱۳	ریخت شناسی
۱۱۳	چرخه ی زندگی
۱۱۴	بیماری‌زایی و علائم بالینی
۱۱۵	تشخیص

۱۱۵	درمان
۱۱۵	همه گیرشناسی
۱۱۶	کنترل و پیشگیری
۱۱۶	کرم های قلا بدار انسانی
۱۱۶	انک ب ستوما دئودناله
۱۱۶	ریخت شناسی
۱۱۷	چرخه ی زندگی
۱۱۸	بیماری های علائم بالینی
۱۱۹	تشخیص
۱۲۰	درمان
۱۲۰	همه گیرشناسی
۱۲۰	کنترل و پیشگیری
۱۲۰	نکاتور آمریکانوس
۱۲۱	استرنژیلوئیدس استرکورالیس
۱۲۱	ریخت شناسی
۱۲۲	چرخه ی زندگی
۱۲۳	علائم بالینی و بیماری های
۱۲۴	تشخیص
۱۲۴	درمان
۱۲۴	کنترل و پیشگیری
۱۲۴	همه گیرشناسی
۱۲۵	تریکوسترنژیلوس
۱۲۷	بایلیس آسکاریس پروکینوس
۱۲۸	کاپیلاریا فیلیمپتینسنس
۱۲۹	کاپیلاریا هیپاتیکا

۱۳۱	آنیزاکیس
۱۳۴	تریسینیل اسپیرالیس
۱۳۴	ریخت شناسی
۱۳۴	چرخه ی زندگی
۱۳۶	بیماری زایی و علائم بالینی
۱۳۷	همه گیرشناسی
۱۳۷	کنترل و پیشگیری
۱۳۷	نماتودهای خونی و بافتی انسان
۱۳۷	فیلاریاها
۱۳۷	ووشرریا بانکروفتی
۱۳۸	چرخه ی زندگی
۱۴۰	بیماری زایی و علائم بالینی
۱۴۱	تشخیص
۱۴۱	درمان
۱۴۱	همه گیرشناسی
۱۴۲	پیشگیری و کنترل
۱۴۲	بروگیا مالائی
۱۴۳	بروگیا تیموری
۱۴۱	لوا لوا
۱۴۴	ریخت شناسی
۱۴۴	چرخه ی زندگی
۱۴۵	بیماری زائی و علائم بالینی
۱۴۶	تشخیص
۱۴۶	درمان
۱۴۶	همه گیرشناسی

۱۴۶	کنترل و پیشگیری
۱۴۷	اونکوسرکا ولولوس
۱۴۷	ریخت شناسی
۱۴۷	چرخه ی زندگی
۱۴۸	بیماری زائی و علائم بالینی
۱۴۸	تشخیص
۱۴۸	درمان
۱۴۹	همه گیرشناسی
۱۵۰	کنترل و پیشگیری
۱۵۰	دراکونکولوس مدی نسنس
۱۵۰	ریخت شناسی
۱۵۱	چرخه ی زندگی
۱۵۱	بیماری زائی و علائم بالینی
۱۵۱	تشخیص
۱۵۱	درمان
۱۵۲	همه گیرشناسی
۱۵۳	کنترل و پیشگیری
۱۵۳	ترماتودها یا فلوک ها
۱۵۶	ترماتود های روده ای
۱۵۶	فاسیلویسیس بوسکی
۱۵۶	چرخه ی زندگی
۱۵۸	بیماری زائی و علائم بالینی
۱۵۹	تشخیص
۱۵۹	درمان
۱۵۹	همه گیرشناسی

۱۵۹	کنترل و پیشگیری
۱۵۹	هتروفیس هتروفیس
۱۶۰	ریخت شناسی
۱۶۰	چرخه ی زندگی
۱۶۱	بیماری زائگی و علائم بالینی
۱۶۱	تشخیص
۱۶۱	درمان
۱۶۱	همه گیرشناسی
۱۶۱	کنترل و پیشگیری
۱۶۳	متاگنومیس یوکوگاوانی
۱۶۵	ترماتودهای کبدی
۱۶۵	کلونورکیس سیننسیس
۱۶۵	ریخت شناسی
۱۶۵	چرخه ی زندگی
۱۶۷	بیماری زائی و علائم بالینی
۱۶۷	تشخیص
۱۶۸	درمان
۱۶۸	همه گیرشناسی
۱۶۸	کنترل و پیشگیری
۱۶۸	اپیستورکیس فلینثوس
۱۶۹	اپیستورکیس ویورینی
۱۶۹	فاسیولا هیاتیکا
۱۶۹	ریخت شناسی
۱۷۰	چرخه ی زندگی
۱۷۱	بیماری زائی و علائم بالینی

۱۷۲	تشخیص
۱۷۲	درمان
۱۷۲	همه گیرشناسی
۱۷۲	کنترل و پیشگیری
۱۷۳	فاد لایگانتیکا
۱۷۳	روسوم دندربیتیکوم
۱۷۳	تشناسی
۱۷۳	چرخه ی زندگی
۱۷۴	بیماری زائی و زائیم
۱۷۵	تشخیص
۱۷۵	درمان
۱۷۵	همه گیرشناسی
۱۷۵	ترماتودهای ریوی
۱۷۵	پاراگوئیموس و سترمانی
۱۷۵	ریخت شناسی
۱۷۶	چرخه ی زندگی
۱۷۷	بیماری زائی و علائم بالینی
۱۷۸	تشخیص
۱۷۸	درمان
۱۷۸	همه گیرشناسی
۱۷۸	کنترل و پیشگیری
۱۷۸	ترماتودهای خونی
۱۷۸	ریخت شناسی
۱۷۹	چرخه ی زندگی
۱۸۱	شیستوزوما هماتوبیوم

۱۸۲	شیستوزوما مانسونی
۱۸۲	شیستوزوما ژاپونیکوم
۱۸۳	تشخیص
۱۸۳	درمان
۱۸۳	کنترل و پیشگیری
۱۸۳	سبب‌دها، سرم های نواری
۱۸۳	کلیات
۱۸۸	تنیا ساژیناتا
۱۸۸	ریخت شناسی
۱۸۹	چرخه ی زندگی
۱۸۹	بیماری زائی و علائم بالینی
۱۸۹	تشخیص
۱۹۰	درمان
۱۹۰	کنترل و پیشگیری
۱۹۰	همه گیرشناسی
۱۹۰	اکینو کوکوس گرانولوزوس
۱۹۰	ریخت شناسی
۱۹۱	چرخه ی زندگی
۱۹۱	ساختمان دیواره ی کیست
۱۹۴	بیماری زایی و علائم بالینی
۱۹۴	تشکیل کیست
۱۹۵	تشخیص
۱۹۵	درمان
۱۹۵	کنترل و پیشگیری
۱۹۶	همه گیرشناسی

۱۹۷	هایمنولپیس نانا
۱۹۷	ریخت شناسی
۱۹۸	چرخه ی زندگی
۱۹۸	بیماری زائی و علانم بالیتی
۱۹۸	تشخیص
۱۹۸	درما
۱۹۸	سرل و پیشگی
۱۹۹	همه گیر بسی
۲۰۱	منابع
۲۱۹	نمایه